

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Visio nona. ca. xj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

plus et reedificetur platea a neemta et esdra
 In fine ergo hebdomadarum complebitur dei sen-
 tentia in angustia temporum quoniam rursus destru-
 etur templum et capietur civitas. Nam post septem heb-
 domadas occidetur christus, et non erit eius po-
 pulus qui negaturus est eum, siue ut quidam he-
 brei dicunt, non erit eius im-
 perium quod putabat se re-
 cepturum. Et quid dico
 de christo occidendo et ne
 gaturus populo penitus de-
 ferendo eum et civitatem et sanctuarium dissipaturus
 sit populus romanus cum duce vetero, id est vespasi-
 ano. Quo mortuo transactis septem hebdoma-
 dis, id est annis, et sex, helii adrianus a quo postea de-
 ruinis hierusalem urbs belia condita est, rebel-
 lantes iudeos suo magistro exercitus pugnans
 te superavit, et tunc defecit hostia et sacrificium
 et usque ad consummationem mundi continuabitur
 desolatio. Non vos moueat inquitur hebrei
 si prius numerentur, vii, hebdomades, et postea
 septem, et rursus in duas partes diuidatur una.
 Est enim hoc idiomata hebrei sermonis et an-
 tique latinis: ut ante numerum minorem
 supputet, post maiorem, verbi gratia. Nos iux-
 ta proprietatem lingue nostre dicimus, vixit abra-
 am, c. lxxv. annis, illi e contrario, vixit abraam, v.
 lxx. annis. Non igitur ut legitur ita adimplet
 sed ut totum pariter supputat ita finem accipit.
 Recognoscendum quosdam illos dixisse, quod una
 hebdomada de qua dicitur, confirmabitur pactum
 multis hebdomada una diuisa in vespasianum
 et adrianum, ut iuxta historiā iosephi vespasianus
 et titus tribus annis, et vii, mensibus pa-
 cem cum iudeis fecerunt, tres autem anni et sex me-
 ses sub adriano computatur quoniam hierusalem
 omnino subuersa est, et iudei cateruatum cessi-
 sta ut iudee quos finibus propellerentur. Hic autem
 hebrei non magnopere curantes a primo an-
 no dario regis persarum usque ad extremam euer-
 sionem hierusalem, que sub adriano accidit compu-
 tari olympiades, c. lxxvii, hoc est annos, dc,
 lxxv, que faciunt hebdomadas hebraicas, c. lxxv,
 et annos tres, quando corbas dux hebreo-
 rum est oppressus, et hierusalem usque ad so-
 lum diruta est.

Vltimo nona.

Capitulum XI.

Equitur nona visio danielis quam cum
 sequenti quidam dicunt esse vnam
 Sed hieronymus in hebraica ve-

ritatem tradit esse duas, et utraque scripta est in
 dantele hebraice. Porro utraque vidit daniel
 vnam quidem vidit, sed alteram vidit anno
 tertio regni cyri regis persarum et in eadem
 die eiusdem anni in hunc modum. Primo anno
 dario, daniel intelligens imminere, lxx. annis
 captiuitatis liberande, orauit dominum ut
 darius et cyrus liberarent populum suum
 Et data est sententia a deo de licentia redeun-
 di danda, et hac egressam a domino supra nunciat
 auit danieli gabriel. Et ex tunc darius dispo-
 nebat de libertate et licentia danda hebreis
 sed preuenit morte non impleuit. Cyrus autem
 primo anno regni sui dedit eis eandem liber-
 tatem quam habebant indigene et licentia re-
 deundi. Ipsi vero quia fere omnes nati erant
 in chaldaea: et possessiones ibi habebant, cu-
 gebant remanere in terra natiuitatis sue. Pan-
 ci vero qui ascendere disponebant in iudeam, pl-
 gri erant et morosi etiam usque ad tertium annum
 cyri. Quod attendens daniel vehementer aff-
 fligebatur dolore quod prius, et orabat dominum ut
 qui prius dederat regibus animum libera-
 di, daret et populo animum redeundi. Sa-
 cium est ergo tertio anno regni cyri primo me-
 se, prima die mensis, iugebat daniel triduum he-
 bdomadarum diebus, panem desiderabilem non co-
 medit, carnes et vinum non gustauit, nec vni-
 us est unguento pro balneis more persarum. Die
 autem, c. lxxvii, dum esset iuxta fluvium qui est a
 grils vidit. Et ecce vultus vestitus lineis, accin-
 ctus zona aurea, cuius facies quasi fulgur, oca-
 li ut lampades, torax corporis quasi crisos-
 litus, que deorsum erat brachia scilicet femo-
 ra tibie et pedes quasi es candens, et sermo eius
 quasi vox multitudinis loquentis. Porro vi-
 ri qui erant cum eo territi fugerunt et solus vi-
 dit visionem et corruit in faciem suam, sed vir il-
 le accessit, et erigens eum et confortans ait
 Nolite metuere daniel, quia ex die primo me-
 sis quo posuisti cor tuum ut te affligeres co-
 ram deo, exaudita sunt preces tuae, et egressa est
 sententia a deo de reditu populi, et eadem die vo-
 luit ad te venire ut nunciaret tibi, sed princeps
 regni persarum restitit tibi, c. lxxv, diebus et vno
 Cuius tunc egredere apparuit princeps gre-
 corum veniens ut aduersaretur principi per-
 sarum et tibi, et aliquantulum feci moram.
 Sed nunc venio ut certifice te de reditu po-
 puli et in his nemo est tibi adiutor nisi mi-
 chael princeps vester. Nos duos principes

Danielis

grecoꝝ et persarū dicit hieronym⁹ esse ange-
los malos, qui appositi sunt regnis illis ad
exercitum. Laborabat itaq; angel⁹ persarū
ne hebrei liberarentur a domino persarum
tum quia delectabatur afflictionibus eorū
tum vt perse diutius affligentes eos graui⁹
peccarent. Laborabat etiam angelus grecoꝝ
tum vt perse et captiuitas hebreorū cum eis
transiret in dominiū grecoꝝ. Gregori⁹ autē
vult eos fuisse angelos bonos qui satage-
bant ne tam cito liberarentur iudei, vt si qd
adhuc erat purgandum in eis purgaretur,
et de coquerentur vsq; ad vnguem. Preter
ea addidit vtr ille. Hunc reuertar vt preli-
er aduersus principem persarū. verū tam en-
prius annuntiabo tibi quod expressum ē in
scriptura veritatis de quibusdā alijs quorū
geris sollicitudinem. Porro a primo anno
darii orabat daniel pro eo vt stare et robo-
raretur regnum eius, et sollicitus erat d suc-
cessoribus regni persarum volens eos scire
De quorū manifestatione sequitur decima
visio, in qua primum inducitur Daniel lo-
quēs sic.

Visio decima. Caplin. XII.

Go autem a pri

mo ano darij medij stabā in cō-
specu dī, vt confortaret et roborā-
retur spe darij. Et statim fit metaplasimus q̄
frequēs ē in pphetis. Et introducitur vtr ille
predic⁹ loquēs ad danielē sic. Et nunc ve-
ritatē annuntiabo tibi, quia ecce adhuc post
darii et cyri q̄ nūc sunt tres reges stabūt in
perside, cambyses, sereneides magus darij
filius itaspis: et quartus, serues filius darij
super omnes erit, et concitabit omnes aduer-
sus regnū grecie. De isto legit, quia succēdit
athenas, et bellum nauale egit apud salamis
nam, quādo sophocles et euripides clari ha-
bebant, et phemistodes in psam fugiēs hau-
sto sanguine tauri perijt. Tūc vtr qui loque-
batur danieli ptermisit omnes reges vsq; ad
alexandru magnū et ait, Surget p̄o rex for-
tis, et faciet quod placuerit ei, et cū steterit cō-
teritur regnū eius, et diuidet in quattuor ve-
ros celi. In egypto est que est ad meridiē p̄-
mus regnauit ptholomeus lagi filius. In ma-
cedonia philippus qui et arideus frater alexā-
dri que est ad occidentē syrie et babilonie et su-
periorib; locis que sunt ad orientem presuit

seleucus nichanor imperauit Asie et ponto:
et ceteris in eadem plaga prouincijs. Anti-
gonus p̄o ad septentrionem. Et hoc fm or-
bis totius plagas dicimus. Qui autē in in-
dea est ad aquilonē syriā: ad meridiē egyptū
habet. De regno egypti et syrie tantū profes-
quitur daniel, quia sub his afflictus est po-
pulus dei viciissim. Porro post alexandrum
regnauit in egypto ptholomeus lagi filius, a
quo sequētes reges egypti ptholomei dicti
sunt. Post ptholomeu philadelphus post
ptholo, euergetes, post ptho, philopat, post
ptholo, epiphanes. In syria post alexandru
regnauit seleucus, post antioch⁹ soter, a quo
successores antiochi dicti sunt, post antio-
chū theos, post antio, gallaricus, post anti,
magnus, post anti, epiphanes. De his prose-
quitur vtr loquens ad danielē: incipiens a
rege egypti sic. Et confortabit te austrī. Sic
est ptholomeus lagi filius adeo fort⁹ vt pir-
thū regem egyptorū expulsum restitueret i
regnum, et deuicto demetrio filio antigoni se-
leuco regni sui partem quā antigoni⁹ abstu-
lerat restituit, egyptū, phenicē, et regiōes mul-
tas et insulas sibi subiugauit. Cui successit
ptho, philadelphus, q̄ primus ab ethiopia
adduxit, cccc. elephantes, turres ligneas eis
supponens, in quib; posuit armatos ad di-
micandū, sub quo, lxx, interpretes claruerūt
hic pugnavit contra antiochum, theos re-
gem syrie, sed postea federati sunt. Nam anti-
ochus duxit vxorem beronicem, filia philae
delphi: repudiata priori vxore laodice, que
cum redisset in gratiam vtri occidit veneno
vtrum et filium quem susceperat d beronice
gallericum p̄o filium suum fecit regem syrie
Euergetes p̄o qui successit philadelpho in
vltionē beronice sororis vastauit syriā. Sz
audito q̄ pncipes egypti conspirauerāt ad
uersus eum redijt in egyptum, trahens secū
d syriā pdam multam nimis, et simulacro-
rum duo milia, dc. talenta. Porro galleri-
cus duos filios reliquit seleucum et antio-
chum magnum, sed antiochus occiso fratre
suo regnauit, et congressus cum rege egypti
philopatre victus est per desertum fugiens
et pene captus. Philopatri vero successit in
egypto epiphanes cum esset quattuor anno-
rum, et cepit antiochus magnus infestare eū
Sed principes egypti dimicabant pro pue-
ro, Sub epiphane ontas sacerdos assūptis